

Maltese Literature Group Inc. Grupp Letteratura Maltija Ink.

Incorporation No. A8686H

Kull korrispondenza għandha tintbagħat lis-Segretarju f'dan l-indirizz:
MLG, 477 Royal Parade, Parkville, Victoria 3052

**FOLJU T'AHBARIJJIET
Numru 253 :: ĠUNJU, 2017**

Editor: Paul Vella
paul.vella44@gmail.com

MIŻATA TA' SHUBIJA

Il-miżata ta' shubija issa qed tithallas fl-1 ta' Jannar ta' kull sena minn kulhadd. Dan ifisser li l-miżata issa tithallas minn Jannar sa Diċembru. Dawk li għadhom ma hallsuhiex huma mitluba jagħmlu dan fil-laqgħa li tmiss u jaraw lil Ray Anastasi. Grazzi. Il-miżata għadha \$10 kull familja. Grazzi lil dawk li hallsu l-miżata fl-aħħar laqgħa tagħna.

IL-LAQGĦA LI TMISS SE TKUN IL-HADD, 25 TA' ĠUNJU, 2017, 2 PM

Il-Kumitat iddeċieda li matul ix-xhur tax-xitwa il-laqgħat se jkunu l-Ħadd wara nofsinhar fis-2 pm. Il-laqgħa li tmiss, se tkun nhar il-Ħadd, 25 ta' Ġunju, fiċ-Ċentru Malti ta' Parkville, fis-2 pm. Il-membri kollha mistiedna li jgħibu xi xogħol biex jinqara f'din il-laqgħa. Jekk jogħġbokom ippruvaw li tkunu hemm fil-ħin. Nixtiequ naraw aktar membri jattendu għal dawn il-laqgħat, għalhekk hajru lill-membri tal-familja u lil ħbiebkom biex jiġu u jsiru membri tal-Grupp tagħna.

TAHDITA PUBBLIKA

Nhar l-Erbgħa, 24 ta' Mejju saret taħdita pubblika minn Olvin Vella fuq il-"Biblioteca Maltese" ta' Mifsud: ktieb eċċezzjonali tas-seklu 18. Din it-taħdita inżammet fil-Biblijoteka Nazzjonali, il-Belt Valletta.

Kien hemm riċeviment żgħir wara t-taħdita.

Dan il-ktieb dam erba' snin ħiereg bil-mod il-mod. Ħa mill-1764 sal-1767. Oriġinarjament, Mifsud kien kiteb nofsu. Imma meta l-letterati Maltin bdew jaqrawh manetta manetta, bdew iżidulu mat-tagħrif li kellu. L-aktar wieħed li għenu kien Agius de Soldanis.

Il-produzzjoni tal-ktieb, lill-awtur qamitlu hafna flus, tant li ma setax ikompli biż-żewg volumi l-oħra.

Is-suġġett tal-ktieb? Lista twila tal-awturi u tagħrif fuq ħajjithom li jista' jidher bla sens għal qarrej modern. Madankollu kienet lista li Mifsud sarrafha frispota indiretta lill-Kavallieri li kienu jifhmuha li l-Maltin ma kellhomx jedd għal aspirazzjonijiet għolja.

Il-Biblioteca Maltese ta' Mifsud:
ktieb eċċezzjonali tas-seklu 18

Taħdita Pubblika

Dr Olvin Vella

Biblijoteka Nazzjonali ta' Malta, il-Belt

L-Erbgħa, 24 ta' Mejju 2017

6.30 pm

Dan hemm riċeviment iġbir wara t-taħdita - Dhal D'sejn

PROGRAMM MUŻIKO-LETTERARJU

Il-Programm Mużiko-Letterarju huwa wieħed mill-iktar avvenimenti importanti fil-kalendarju tal-Grupp tagħna. Din is-sena dan se jinżamm f'**Settembru** fis-Sala taċ-Ċentru Malti ta' Parkville. Nitolbukom li żzommu din id-data biex tkunu tistgħu tattendu. Jekk hemm xi membri li għandhom xi xogħol għall-Programm Mużiko-Letterarju ta' din is-sena tkun ħaġa tajba jekk jibagħtuh lil **Paul Vella, 4 Legh St, Reservoir, Victoria, 3073** biex ikun jista' jibda jaħdem fuqu u mhux kolloxx jaqa' għall-aħħar hin. Kif tafu, ix-xogħol irid jiġi ttajpjat, moqri, ikkoregħut, u wara jerga' jiġi moqri. Dan jieħu hafna żmien. Wara irid jiġi ppagnat u jmur għand l-istampatur biex jiġi mitbugħ u jkun għandna għall-Programm Mużiko-Letterarju. L-għajjnuna tagħkom tkun apprezzata. Fl-istess hin, dawk li għandhom aċċess għall-*internet*, ikun aktar faċli jekk jibagħtu x-xogħol tagħhom permezz ta' *email* lili: **paul.vella44@gmail.com** qabel l-aħħar ta' Ġunju.

XOĠHLIJET MA JIĠUX AĊĊETTATI WARA L-AHĦAR TA' ĠUNJU.
AHSBU MINN ISSA!

TIKTEB SIMONE CREMONA...

F'Marzu, filwaqt li kont qed nippromwovi d-DVD tax-xogħol muzikali IKUN LI TRID INT li kont telajt fuq il-palk sentejn ilu, kelli opportunità niltaqa' ma' Georgette Bartolo li qasmet miegħi x-xogħol ta' missierha Michael Angelo Galea li tweled fis-sittax ta' Lulju 1931 u miet tliet snin ilu fit-tlieta u għoxrin ta' Mejju 2014. Qaltli li hi kibret tara x-"shows" wara l-kwinti tal-Astra Theatre, f'Għawdex għax missierha kien involut fit-teatru, jaħdem id-dawl hemm. Georgette qaltli li missierha kien raġel umli, kien jistħi imma kreattiv ħafna. Ftit taż-żmien

qabel ma miet qasam magħha poezija li kien kiteb. Georgette kienet sorpriża ħafna, mhux biss bis-sbuhija ta' dax-xogħol, imma għax lanqas kienet taf li missierha kien jikteb! Fl-umiltà tiegħu, qatt ma kien wera x-xogħol tiegħu; kien imbarazzat illi forsi xogħlu ma kienx ta' l-livell ta' poeti oħrajn. Michael Angelo kien skrivan, u kellu kuntatt ma' poeti kbar bħal Gorg Pisani u Ninu Cremona li kienu jsaqsu jittajppjalhom xogħolhom. Sadattant, xogħol Michael Angelo baqa'

Simone Cremona

talent moħbi. Bi dmugh f'għajnejha, Georgette qalet lil missierha li kienet tkun ta' hasra kbira jekk il-ħidma tiegħu ma tigix maqsuma ma' nies oħra. Hu tbišem u qalilha, "Iferrahni ħafna jekk isir hekk".

Georgette u ħutha għadhom sa llum isibu kitbiet tiegħu mħarrbxin 'l hawn u 'l hinn, bejn xi folji ta' ktieb. L-aħwa qed jippjanaw li fil-futur jiġbru l-poeziji tiegħu biex jiġu ppublikati. Huma tawni permess li naqsam din l-ewwel poezija li Georgette qrat, mal-membri tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria.

IS-SALVATUR

Għaliex mort, Mulej, tixxabat
ma' dik l-għolja tal-Merżuq,
waqft sew fuq il-quċċata,
baajt issaltan minn hemm fuq?

X'int tistenna hemm fuq b'sabrek
b'dawk dirghajk miftuħin berah
lejl u nhar, bla qatt ma tghejja,
lanqas tnizzel biex isserrah?

Ma tibzax mix-xemx u x-xita,
la mill-bard u la mis-shana,
u minn dawk l-irwiefen kiefra
ma jagħmlux ħlif herba u hsara?

"Lest biex nilqa', nhaddan miegħi
lil kulhadd biex jiġi għandi,
kemm midinba w erwieh twajba,
għalhekk qiegħed hawn fuqani."

Meta nghaddi minn quddiemek
ħarsti dritt tintafa' fuqek,
jien nisthajlek se thaddanni
b'dawk dirghajk setghana miegħek.

Int htijeti dlonk tahfirli
għax hanina hi wisq qalbek,
b'tama kbira nilqa' l-maħfra
li tagħtini fi tjubitek.

miktuba minn Michael Angelo Galea
24/05/2007

Michael Angelo Galea

Jissokta l-każ ta' Saver u Ludmilla De Molizz

Rari jkun hemm ktieb għat-tfal, bil-Malti, li mhux talli jintgħogħob imma li t-tfal jaslu jiktbu regolarment u ripetutament lill-awtrici u lill-pubblikatur biex jistaqsu hux se jkun hemm volum ieħor fis-sensiela, u biex jitolbu li dan il-volum il-gdid isir. Imma dan hu preċiż li gara bl-avventuri tal-aħwa De Molizz, kreaturi tal-awtrici tant popolari Clare Azzopardi.

Wara l-ewwel volum – *Il-każ (kważi) kollu tal-aħwa De Molizz* – ippubblikat fl-2009 u li rebaħ il-Premju Nazzjonali tal-Ktieb, u s-"sequel" tiegħu *U (llum) jispicċa l-każ tal-aħwa De Molizz* fl-2011, Azzopardi tikteb it-tielet volum fis-sensiela: *Jissokta l-każ ta' Saver u Ludmilla De Molizz*.

Is-sensiela De Molizz għamlet lil Clare Azzopardi fost l-iżjed awturi maħbuba mit-tfal, u l-ammont ta' kopji mibjugħa u ristampi tal-ewwel żewġ volumi ssiġillaw il-post tas-sensiela De Molizz fil-kanoni tal-letteratura Maltija għat-tfal.

Id-disinn ta' din is-sensiela daħħal Malta wkoll tekniċi innovattivi ta' disinn ta' tipografija, hekk kif il-kliem fuq il-paġna daqqa jikber, daqqa jiċkien, daqqa jdur ċirku tond ... u jilgħab logħob u jsir parti mill-istampi. U kull ktieb fih ukoll sorpriża ċkejna, fil-forma ta' karta, jew formola, jew envelop sigriet li jinqala' minn ġol-ktieb u li t-tfal jistgħu jiftħu u jiskopru.

Jissokta l-każ ta' Saver u Ludmilla De Molizz jinsab għall-bejgħ mill-ħwienet tal-kotba kollha jew online direttament minn merlinpublishers.com

<https://www.facebook.com/qarimalti/>

Department of
Premier and Cabinet

OFFICE OF
MULTICULTURAL
AFFAIRS AND
CITIZENSHIP

*Proudly supported by the
Office of Multicultural Affairs
and Citizenship*

BANK OF VALLETTA p.l.c.

Uffiċċju Rappreżentattiv:

16 Watt Street, Sunshine 3020

Telephone: 9311-3222

LAQGHA TA' MEJJU

Il-laqgħa ta' Mejju inżammet nhar il-Ġimgħa, 26 ta' Mejju fil-Librerija taċ-Ċentru Malti ta' Parkville. Madwr 10 membri kienu preżenti... forsi minħabba x-xitwa. Imma hemm il-ħsieb li fit-tliet xhur li ġejjin, li jkunu xhur mudlama u keshin, il-laqgħat isiru l-aħħar Ħadd wara nofs-inhar.

Sar qari minn xi membri preżenti.

F'din il-lejla kellna bħala mistednin lil Sharon Catherine Spiteri u r-raġel tagħha, Daniele. Sharon għadha kemm ippubblikat ktieb fuq ikel helu Malti li ħareġ f'Marzu li għadda, "Traditional Sweet Recipes from Malta". Jiena, Paul Vella, kont stedintha fuq il-programm tiegħi bil-Malti għal intervista li ntlaqgħet tajjeb mis-semmiegħa kollha. Għalhekk ħsibt li tkun idea tajba li Sharon tiġi u tiltaqa' mall-membri tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria.

Dan huwa ktieb sabieħ ħafna, b'ħafna riċetti Maltin ta' helu bnin. Ktieb "hard cover" u b'kuluri sbieħ.

Waqt il-laqgħa, Sharon kellmitna dwar il-ktieb u kif ġietha l-ħajra biex tiktbu.

Sharon ġiet l-Awstralja fl-1969 mal-ġenituri tagħha meta kien għad kellha tmien xhur biss. Missierha, Anthony Spiteri u ommha, Antoinette (nee' Ellul) it-tnejn minn Birkirkara. Nannuha, Kelinu Ellul, kellu ħanut ta' ħajjat f'Naxxar Road, Birkirkara u dam fih sakemm kellu 90 sena.

Sharon kienet nizlet Malta mal-familja meta kellha 16-il sena.

Ommha kienet issajjar tajjeb u hi dejjem wriet interess fit-tisjir, speċjalment li ommha kienet turiha ħafna ikel Malti. Tant kienet tinteressa ruħha li meta kellha 21 sena nizlet Malta u bdiet tfittex kotba ta' ikel Malti, speċjalment tal-helu. Bejn 1990 – 1992 kienet għamlet kors tal-ikel fl-ITS u qalet li minħabba l-passjoni tagħha għall-ikel kienet irċeviet "award above all courses of the entire college" u ħarġet bl-unuri kollha.

Imbagħad bdiet taħdem mal-Malta Hilton għal sena u wara ġiet lura f'Melbourne. Meta reġgħet lura Malta ħadmet mal-Malta Hilton għal sena u nofs oħra.

Meta ġiet Melbourne ħadmet mal-Melbourne Hilton u l-Grand Hyatt.

Sharon qaltilha li għalkemm fittxet ħafna ma tantx sabet riċetti, speċjalment tal-helu, li kienu jaħdmu sew, u minħabba dan kellha tesperimenta hi sakemm kisbet riċetti tajbin.

Wara snin twal tfittex ir-riċetti Maltin iddeċidiet li toħroġ dan il-ktieb sabieħ mimli ritratti bil-kulur ta' helu u ritratti fuq Malta.

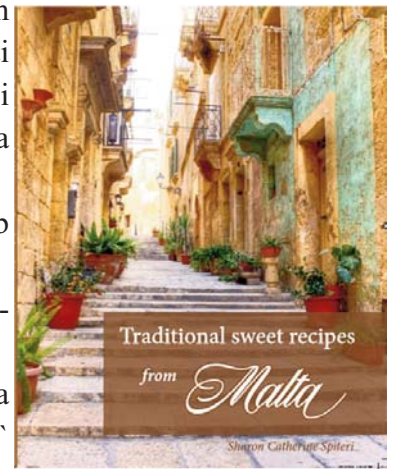

Sharon Spiteri tiffirma ktieb għal wieħed mill-membri tal-GLM

Sharon faħħret ħafna lil Malta u l-Maltin u għall-ospitalità tagħhom. Qalet li tħossha kburiġa bl-istorja ta' Malta, l-Assedji u dak kollu li għandha x'toffri Malta u niesha.

Dan il-ktieb jinsab għall-bejgħ mingħand ħwienet tal-kotba għal madwar \$30 jew ftit iktar, imma Sharon offriet dan il-ktieb għal \$20 u bi ħlas ta' xi \$6 għall-posta.

Tistgħu tagħmlu kuntatt ma' Sharon fl-indirizz elettroniku tagħha sharoncath2000@gmail.com

Sharon Spiteri (nofs) ma' Salvina Vella u Paul Vella waqt l-intervista fuq ir-Radju Komunitarju f'Melbourne 3ZZZ

POEŻIJA MILL-ĦAMRIJA

“serata dwar il-patata u l-poeżija. eja u agra”.

Ir-rabtiet kulturali bejn Leeuwarden u Malta jmorru lura għall-1850. Ilna minn dan iż-żmien niskambjaw iż-żerriegħa u l-patata. Meta ż-żerriegħa tasal minn Leeuwarden, il-bdiewa Maltin jizirgħuha u jkabbri l-patata, li mbagħad tmur lura Leeuwarden. Il-proġett “Poetry in Potato Bags” jagħmel użu minn dan iċ-ċiklu billi jiskambja l-poeżija maż-żerriegħa u l-patata, filwaqt li jiċcelebra it-titlu ta’ Belt Kulturali Ewropea fl-2018.

Nhar it-18 ta’ Mejju fit-8pm ġewwa ċ-Ċentru Pastorali tal-Qrendi inqraw xogħlijiet dwar il-patata, il-ħamrija u l-art. Diversi poeti li kitbu għall-proġett kienu qed jaqraw ix-xogħlijiet tagħhom ukoll, fosthom Emmanuel Attard-Cassar, Adrian Grima, Simone Inguanez, Dorianne Bonello, Kit Azzopardi, Therese Pace, Clifton Azzopardi, u Priscilla Cassar.

Għal din is-serata ġie mistieden il-pubbliku ġenerali biex mhux biss ġie biex jisma’ iżda wkoll jipparteċipa billi jaqra xi xogħlijiet minn tiegħu marbutin mas-suġġett. Il-qari seta’ jvarja minn poeżija għal proża għal anedotti u anke biċċiet kantati jew irreċitati.

Froukje De Jong, il-moħħ wara l-proġett, minn Leeuwarden, kien prezenti għal din is-serata speċjali wkoll. Id-dhul u l-partiċipazzjoni kienu bla ħlas. Wara kien hemm xi ikel u xorb.

Ħajr lil Best Print u Tal-Kultura għall-ghajjnuna tagħhom. Din is-serata ġiet imttella’ mill-Fondazzjoni Valletta 2018 u Inizjamed bl-appoġġ tal-Kunsill Lokali tal-Qrendi. Għal iktar tagħrif ibagħtu fuq <<inizjamedprojects@gmail.com>>. L-attività fuq Facebook tinsab hawnhekk:

<<www.facebook.com/events/1360639484064394>>.

ITTRI LI NIRĊIEVU...

Għażiż Paul, bħal dejjem grazzi. Sirna nisten-newh il-folju. Il-folju tiegħek iġibli nostalgija tal-folju li kont nagħmel mal-Għaqda Letterarja Maltija fejn anki kont nipprova nintervista l-awturi, reċenzjonijiet ta’ kotba, kitbiet u x’na’ jien barra l-aħbarijiet tal-Għaqda. Sahħiet ħabib u kompli.

Sergio Grech

Bongu Paul, u aktar minn bongu ngħidlek PROSIT tal-hidma fejjieda tiegħek fost hutna Maltin ġewwa l-Awstralja, nimmagina li waqt li issa draw sew jisimghu kuljum ilsien il-barrani, meta jkollhom iċ-ċans li jtkellmu jew jisimghu lil min jtkellem bil-Malti, dan il-hoss li jagħtina għarfien ta’ min ahna, jinżlilhom għasel.

Paul minn qalbi nawguralek li tkompli għaddej b’din il-hidma lejn il-Maltin u lejn Ilsien pajiżna għax b’hekk qed tkompli tkattar il-ħrara fost hutna l-emigranti. Grazzi wkoll li għoġbok tippubblika l-poeżija tiegħi. Kif dejjem ngħidlek, jekk issib xi haġa fuq it-“timeline” tiegħi li tkun toġġbok, tista’ tippubblikaha Mill-ġdid tislizet u radd il-ħajr.

Charles Mifsud

Għażiż Paul, grazzi mill-qalb, Paul, tal-folju tant sabiħ li tibgħatli kull xahar. Prosit tal-hidma tagħkom u tal-imħabba qawwija li għandkom għal-letteratura u l-lingwa Maltija. Tislizet lilek u lil Salvina,

Charmaine Tanti

Għażiż Paul, Grazzi ħafna tal-folju li bhas-soltu huwa tassew interessanti l-aktar b’dawk il-versi dwar Jum l-Omm. Prosit u tislizet

Lina Brockdorff

Għażiż Paul, Niżżikhajr tal-Folju tal-Grupp Letteratura Maltija (Melbourne) għax-xahar ta’ Mejju, 2017. Kien hemm ammont sabiħ ta’ poeżiji validi, apparti kontributi letterarji oħra u aħbarijiet mid-dinja tal-kitba li jibqgħu jagħnu lil dan il-folju, minn żmien għal żmien.

B’imħabba:

Mario Griscti

Għażiż Paul, Għal darboħra, grazzi tal-Folju, li jien napprezza b’kull ma fih. Ninnota b’sodisfazzjon li għadd ta’ qarreja minn Malta ta’ l-affari tagħhom jespriju l-istess appoġġ għal din il-pubblikazzjoni. U m’għandux jonqos għax il-Folju mimli b’taġħrif siewi għal dawk li jridu jkunu aġġornati mal-iżvilupp tal-Malti. Nawgura li jkun hemm aktar fostna li ngħixu l-Awstralja li jgħaddulek il-fehma tagħhom wara li jkunu qrawh. Sahħiet,

Dr Clemente Zammit

Paul, insellimlek. Għadni kemm irċevejt “IL-FOLJU”. Hadt pjaċir naqrah ħafna. Miktub b’Malti tajjeb u miktub ukoll b’mod interessanti ħafna. Għal darb’oħra, niringrazzjak u nitolbok li ssellilna ħafna lil tal-familja tiegħek u lil xi ħbieb li għamilna matul dawk is-sitt xhur li konna fl-Awstralja. Ciao u awguri.

Tancred Mizzi

Għażiż Paul, il-jum it-tajjeb. Niżżik ħajr minn qalbi, sew tal-folju li bghattli, u aktar u aktar tasunett li ġibtli fih. Jiena lest li minn żmien għal żmien nibgħatlek poeżiji oħra. Nerga’ niringrazzjak u nselli għalikom.

Victor Mifsud

Għażiż Paul u l-membri ħbieb, Meta jasalli dan il-folju tassew inhossni kburija li jien Maltija għax il-hidma tagħkom hija dejjem aktar iżżid fl-apprezzament li intkom għandkom għal dak kollu li hu Malti. Intom Maltin ħafna aktar mill-Maltin residenti hawnhekk; il-koll niltaqgħu magħhom hawnhekk, Maltin li ‘qas japprezzaw il-lingwa u l-kultura tagħna biżżejjed. Għal attivitajiet kulturali, issib ftit nies li jattendu u żgħażaġh ftit li xejn. Umbagħad l-Istorja tagħna li hija tant rikka, dejjem tiġi l-aktar apprezzata mill-barrani! Il-kontribut li qed tagħtu intkom biex nippreservaw tajjeb dak li hu tagħna, huwa tassew ta’ min ifahħru. Grazzi tassew.

(NB: Grazzi tal-poeżija :)

Amanda Busuttill

Għażiż Paul, Minn qalbi roddlok ħajr għall-folju tal-aħbarijiet li tibgħatli regolarment. Iku dejjem letteralment ippakkjat b’taġħrif letterarju interessanti. Xi taġħrif inkunu ġa rajnieh hawn Malta, imma xorta niehu gost nerga’ narah fuq il-folju tagħkom għax joffrili xhieda li dan it-taġħrif ikun qiegħed jasal lilkom ukoll u jzommkom aġġornati ma’ dak li qiegħed jġigri Malta fil-qasam letterarju. Kemm hu sabiħ il-hsieb li, minkejja li tinsabu tant bogħod, għad għandkom tant interess fi lsienna u l-letteratura tagħna. Tislizet mill-qalb.

Carmel G. Cauchi

Hi Paul, grazzi ħafna għal "Folju GLM Mejju 2017". Dejjem niehu gost naqra l-Folju....dejjem insibu interessanti.

Tislizet għalik u għal Salvina, Paul u Pauline (Borg), u għall-Grupp tagħkom.

Carmen Calea (Canada)

IL-LAQGĦA LI TMISS SE TKUN IL-ĦADD, 25 TA’ ĠUNJU, 2017, 2 PM

Il-Kumitat iddeċieda li matul ix-xhur tax-xitwa il-laqgħat se jkunu l-Ħadd wara nofsin-ħar fis-2 pm. Il-laqgħa li tmiss, se tkun nhar il-Ħadd, 25 ta’ Ġunju, fiċ-Ċentru Malti ta’ Parkville, fis-2 pm. Il-membri kollha mistiedna li jgħibu xi xogħol biex jinqara f’din il-laqgħa. Jekk jogħġbokom ippruvaw li tkunu hemm fil-ħin. Nixtiequ naraw aktar membri jattendu għal dawn il-laqgħat, għalhekk ħajru lill-membri tal-familja u lil ħbiebkom biex jigu u jsiru membri tal-Grupp tagħna.

L-EZODU TAČ-ĊIKONJI

Nhar il-Ġimgħa 26 ta' Mejju 2017, fis-7.00pm f'Dar l-Ewropa, il-Belt Valletta, Walid Nabhan kien il-mistieden speċjali waqt lejla li saret ftit jiem wara li ingħata l-Premju tal-Unjoni Ewropea għal-Letteratura.

Albert Gatt qara żewġ siltiet mir-rumanz rebbieh, L-Eżodu tač-Ċikonji (Klabb Kotba Maltin) u l-awtur gie intervistat minn Adrian Grima. Kien hemm interventi minn Dr Marco Galea, li mexxa l-ġurija maħtura mill-Akkademja tal-Malti, mis-Sur Mark Vella, f'isem ir-Rappreżentanza tal-Kummissjoni Ewropea f'Malta, u mis-Sur Joseph Mizzi, direttur tal-Klabb Kotba Maltin, pubblikatur tal-kotba kollha ta' Walid Nabhan. Wara l-interventi, l-intervista u l-qari kien hemm bibita fuq il-bejt tal-bini tar-Rappreżentanza.

Matul il-lejla, Walid Nabhan jiffirma kopji tar-rumanz rebbieh, L-Eżodu tač-Ċikonji.

Din il-lejla giet organizzata minn Inizjamed, l-Akkademja tal-Malti u r-Rappreżentanza f'Malta tal-Kummissjoni Ewropea. Kulhadd kien mistieden. Dħul kien b'xejn.

Teresa: A New Australian (Scholastic 2016)

Hi Paul, Nice to hear from you. I am a Maltese/Australian kids' author and last year I wrote a novel about a young girl and her family who live through the war in Malta before migrating to Australia. It was inspired by my family's story but I interviewed many Maltese to research the book. The book was published in Australia in March 2016 and in Maltese in Malta in October 2016. The novel is aimed at 8-12 year old children but many adults have read this, especially Maltese and have written to say how similar it was to their story, which is humbling.

The link for the video shot in Malta and explaining how I researched the story can be found here:

Deborah Abela Author

I have attached a jpg of both covers, a photo of the president and I, and a write up about the book. I have also included some articles about the book if you'd like to know more.

The novel has also just been shortlisted for the most popular book for kids in WA.

The Maltese people were so brave. It is such an amazing history that was fascinating to write.

Kind Regards, Deb

Teresa: A New Australian (Scholastic 2016)

(Maltese edition Merlin Publishers October 2016)

By children's author, Deborah Abela

www.deborahabela.com

Teresa: A New Australian is a children's novel about a young girl and her family who migrate to Australia after the devastation of WWII.

Story

Teresa was only four years old when the bombs began to fall. Over the next three years her island home of Malta became the most heavily bombed place of WWII. With her country destroyed and starvation rife, Teresa's father decides to leave for Australia, to its promise of jobs, wealth and a brighter future. Despite very few possessions, little money and outbursts of racism, Teresa and her family work very hard to make Australia their new home.

Inspiration

This book was inspired by my father, who was born in a cave in Malta during one of those bombing raids. After the war, my seven-year-old father and his family made the long journey to Australia, but their new home wasn't always an easy place to be. The Minister for Immigration, Arthur Calwell, knew Australia needed a bigger population to build the nation and to protect it if there was another war. With only 7 million people, he declared the country had to 'populate or perish', so he championed the migration, but he was also a staunch supporter of the White Australia Policy, which meant Australia wasn't always welcoming of the new arrivals. My dad was called a dago and a garlic-muncher, he was picked on and bullied.

Teresa: A New Australian is the story of a young girl and her family who, like my dad, survive the war and sail to Sydney. Even though Australia offers so much, everything feels strange and new. Teresa desperately misses her family and friends in Malta, especially when she is bullied for simply being different, but like my Nanna Teresa, she is a fighter. She survived a war and she is determined to make Australia her home. **Picture (left) Deborah with the President H.E. Marie Louise Coleiro Preca**

Bio for Deborah Abela Dip Teach, BA (Comm)

www.deborahabela.com

After finishing a teaching degree, Deb went to Africa where she was caught in a desert sandstorm, harassed by monkeys and thrown in jail...twice!

She produced and wrote a national kids' TV show before leaving to write over 20 novels, including Max Remy Superspy and Jasper Zammit (Soccer Legend). New City, the sequel to the bestselling, Grimsdon, is about kids living in a climate-changed world, with sea monsters and flying machines. Her latest book, Teresa: A New Australian, was inspired by her dad, who, with a million other refugees, made the journey to Australia after the devastation of WWII. Deb has won many awards for her books, including the 2013 Maurice Saxby Award for services to children's literature, but she mostly hopes to be as brave as her characters. She is a proud ambassador for Room to Read and Books in Homes. www.deborahabela.com

<https://www.facebook.com/deborah.abela.9/videos/pcb.776667475824808/776659072492315/?type=3&theater>

Tnedija tal-Journal of Maltese Studies nru 29 — *edizzjoni speċjali ddedikata lil Giovan Francesco Buonamico*

Fit-30 ta' Mejju d-Dipartiment tal-Malti fl-Università ta' Malta nieda d-29 ħarġa tal-Journal of Maltese Studies. Din il-ħarġa monografika se tkun iddedikata lil Giovan Francesco Buonamico, intellettuali Malti tas-seklu sbatax li nassoċjawh l-aktar mat-tieni l-eqdem poeżija bil-Malti li nstabet s'issa – "Mejju ġie bil-ward u ż-żahar". Madanakollu, l-interessi ta' Buonamico kienu ferm usa' minn hekk, iżda b'xorti ħażina, għajr għax-xogħol ta' Giovanni Mangion tal-1971, f'it li xejn inkiteb dwar dan l-istudju tas-seklu sbatax.

L-għan ewlieni ta' din il-pubblikazzjoni huwa li permezz ta' numru ta' studji miġbura fiha, insiru nafu aktar dwar l-attività vasta u mżewġa ta' dan l-iskular li kien ukoll tabib. L-istudji f'din il-ħarġa twettqu bis-saħħa tal-offerta ġeneruża tal-Imħallef Giovanni Bonello li għamel disponibbli, għad-diversi kontributori, il-kollezzjoni privata tiegħu ta' manuskritti ta' Buonamico. Dawn il-manuskritti miġbura f'volum wiehed qatt qabel ma kienu ġew studjati. Għaldaqstant, din il-ħarġa tal-Journal of Maltese Studies qed tfakkar ukoll l-ewwel darba li studju minn oqsma differenti kellhom aċċess għal manuskritti rari dwar Buonamico li jikkumplementaw materjal ieħor diġà aċċessibbli tal-istess awtur.

Din il-ħarġa tal-Journal of Maltese Studies, editjata minn Giovanni Bonello, Arnold Cassola u Bernard Micallef, tikkonsisti f'għaxar studji akkademici minn oqsma differenti li, b'xi mod jew ieħor, kellu xi sehem fihom Buonamico, bħall-poeżija Barokka, il-filoloġija, l-ivvjagġar fis-seklu sbatax u l-botanika. Mal-ħarġa qed titqassam ukoll, bil-permess ġentili tal-Imħallef Bonello, verżjoni diġitali tal-manuskritti nfushom ta' Buonamico. Għaldaqstant, dawk kollha li jixtru din il-ħarġa tal-Journal of Maltese Studies se jkollhom aċċess bla ħlas għal dawn il-manuskritti li, sa qabel din il-pubblikazzjoni, kienu ppriservati f'kollezzjoni privata biss.

It-tnedija tal-Journal of Maltese Studies saret fil-Fakultà tal-Arti fis-6.00 ta' filgħaxija.

Il-letteratura Maltija barra minn Malta

Permezz tat-traduzzjonijiet, il-letteratura Maltija qed tinfirex f'pajjiżi barranin differenti.

F'nofs Mejju 2017 it-traduzzjoni ta' Charles Briffa bl-Ingliż, *In the Cathedral's Shadow*, tad-dramm *Fid-Dell tal-Katidral* ta' Alfred Sant, ittellgħet fuq il-palk f'Montrouge (Pariġi) wara li kienet adattata għall-Franċiż minn Anne Berelowitch li dderiġietha u ġiet irrektata mill-grupp Instant Mix. Imbagħad l-istess xogħol, fl-24 ta' Mejju 2017, reġa' ttella' mill-istess grupp fuq il-palk fil-Comedrama International Festival f'Oujda (fil-Marokk).

Minbarra dawn, fit-2 ta' Ġunju 2017 inqraw siltiet sħaħ mit-traduzzjoni ta' Charles Briffa *The Misfit*, tar-rumanz *L-Istramb* ta' Oliver Friggieri – mal-qari kien hemm kummentarju minn Briffa stess. Dan il-qari sar bħala parti mill-European Literature Night fil-Bohemian National Hall, iċ-Czech Center (New York City), organizzat mill-EUNIC (New York).

Jekk toqgħod Melbourne u tixtieq issir membru tal-Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria, ċempel lis-Segretarja, Rosemary Attard fuq 9338-3920. Nixtiequk tkun magħna.

ĠABRA TA' POEŻIJI

GHANNI, POETA

Hallih iħabbat qawwi kontra tiegħek
Lil dan il-baħar. La tibzax mill-ħalla
Bir-ragħwa tad-dagħdiegħa fl-ilma mqalla',
Li b'qilla kbira trid teħodha miegħek.
La tithawwad x'hin tilmaħ lil min driegħek
Irid jilwilek; min, flok illi jtalla'
Lil ġieħek fl-għoli, t-tajn irid iballa'
X'hin fl-art imiddek, biex jarak titmiegħek.
Għanni, poeta, għad li d-dinja twarrbek
U ttik bis-sieq. Toħnoqx tal-għanja s-sejha,
Biex bil-ferħ joghxa dak li jkun iġarrbek!
Izd'għolli leħnek, ħallih dlonk jinstema'
Mal-erba' rjieħ, biex l-għanja tiegħek sbejha
Ittir 'il fuq, 'il fuq... tinfed is-sema.

Victor Mifsud (28.11.1981)

IL-QABDA

Martu w ibnu sabuh mixħut minn tulu
Fuq il-marbat fil-port, f'it nies madwaru
Iħarsu hiemda mibluġhin. Sirena
tal-ambulanza ddoqq bil-ħatfa....ġeja
Seħħilhom wiċċha 'l fuq jaqilbu d-dgħajsa,
Iġibuha w jorbtoha. Tiegħla w niezla
b'cafcif maqtuġh, id-dgħajsa nstemgħet tolfuq.
It-tifel zgħir mar ġebbed lill-missieru.
'Pa, qum minn hemm, thallix lill-mama' tibki
Għall-ħut, uriha pa xi qbadt! U refgħu
Il-katavru w għabbewh ġol-ambulanza.

MANWEL CASSAR. 18/11/11.